

Ακάλυπτος

ΕΙΧΑΜΕ ΝΟΙΚΙΑΣΕΙ ΕΝΑ ΔΥΆΡΙ στην Καισαριανή. Μου άρεσε το σαλόνι και της άρεσε η βεράντα. Το σπίτι κατά τ' άλλα ήταν σκέτο χρέπι. Καφετί σταγόνες έτρεχαν από τους τοίχους, τα κουφώματα ήταν πλασιωμένα από ένα μαύρο κάδρο μούχλας και από το ταβάνι μπορούσες ν' ακούσεις το κλάσιμο του γάτου των από πάνω. Δεν παραπονιόμασταν όμως – ο ιδιοκτήτης ζήτησε ένα πολύ μικρό ενοίκιο το οποίο, λόγω της προχωρημένης του άνοιας, ξεχνούσε αρκετές φορές να μας ζητήσει.

Εγώ τότε αγκομαχούσα να δημοσιεύσω μερικά διηγήματα σε γυναικεία περιοδικά, ελπίζοντας πως έτσι θα έβαζα λίγα χρήματα στην άκρη ώστε ν' αφοσιωθώ στο πρώτο μου μυθιστόρημα, γεγονός βέβαια που ήταν πέρα για πέρα τρελό. Ακόμα κι αν έγγραφα καθημερινά από ένα διήγημα για κάθε περιοδικό γυναικείας μόδας που κυκλοφορούσε στη χώρα, το πολύ πολύ να καταφέραμε να γευματίσουμε σε κανένα εστιατόριο της προκοπής κι αυτό όχι για πάνω από δύο φορές τον μήνα. Ωστόσο, μπορούσα πάντα να ελπίζω σε περισσότερο προσοδοφόρες συμφωνίες.

Η Λία ασχολούταν με το να στρίβει τσιγάρα και να κάνει

μακροσκελείς αναλύσεις για τη διαβρωτική μανία με την οποία το καπιταλιστικό σύστημα λειτουργεί. Μπορούσε να απαγγείλει απέξω ολόκληρα κεφάλαια από τα γραπτά του Μαρξ και του Τρότσκι και να διεισδύσει σε ανατριχιαστικά μεγάλο βάθος, επεξηγώντας τα λεγόμενά τους. Κατέβαινε σε κάθε πορεία και μάλιστα μια τέτοια περίπτωση ήταν η αφορμή για να γνωριστούμε. Εγώ προσπαθούσα να διασχίσω τον δρόμο, όταν εκείνη άρχισε να με λούζει με συνθήματα. Ήταν τόσο όμορφη αυτή η εικόνα, που δε μπορούσα παρά να την ακολουθήσω σε μια δίωρη πορεία στην οποία μου μιλούσε για το δίκαιο και το σωστό. Για τον σοσιαλισμό και την πάλη της εργατικής τάξης, στην οποία παρεμπιπτόντως η ίδια ποτέ δεν είχε ενταχθεί, καθότι ήταν από κούνια άεργη. Όπως μου εξήγησε μερικούς μήνες μετά: «το να μην εντάσσομαι μου επιτρέπει να βλέπω τα πράγματα πιο καθαρά. Αν αποφάσιζα να εργαστώ, τότε θα αποτελούσα κι εγώ μέρος του συστήματος, εναντίον του οποίου μάχομαι».

Αυτή ήταν η Λία.

Καθόταν με τις ώρες στο μπαλκόνι όταν εγώ άραζα στο σαλόνι κοπανώντας τη γραφομηχανή –ναι, μου άρεσε ο ήχος της και επίσης μου άρεσε που κάλυπτε όλους τους ήχους του πάνω ορόφου, συμπεριλαμβανομένων και των εντερικών ζητημάτων που είχε ο γάτος τους–, γράφοντας ερωτικά διηγήματα τα οποία πάντα τελείωναν με τη διαπίστωση του πόσο κρετινός τελικά ήταν ο μάγκας. Αυτό ήταν πιασιάρικο τέλος, γιατί επιβεβαίωνε το ότι τίποτε δεν διαρκεί για πάντα, όπως εξάλλου και οι σχέσεις των αναγνωστριών μου που πήγαιναν από το κακό στο χειρότερο για να είναι αναγκασμένες να διαβάζουν αυτά τα διηγήματά αντί να διαβάζουν ποιο σοβαρά αναγνώσματα ή να προσπαθούν να φτιάξουν τη σχέση τους. Τις έκανε να αισθάνονται πως ακόμα και στα διηγήματα τα πράγματα συνήθως χαλάνε στο τέλος. Η Λία αστειευόταν όταν με άκουγε να γράφω, κοπανώντας τα πλήκτρα με μανία για να τελειώσει μια ώρα αρχύτερα αυτό το

μαρτύριο. Με ρωτούσε πώς λένε αυτή που αποφάσισα αυτή τη φορά να κουτουπώσω και αν έχει το ίδιο χρώμα μαλλιών με το δικό της. «Ξέρεις, ίσως θα έπρεπε να αρχίσω να ζηλεύω γιατί δεν έχω καταλάβει αν το κάνεις για τα λεφτά ή αν όντως θέλεις να κουτουπώσεις τις ηρωίδες που φαντάζεσαι», μου φώναζε από το μπαλκόνι και μερικές φορές συμπλήρωνε: «Ίσως όμως να είναι καλύτερα να ξεδίνεις έτσι απ' το να τρέχεις πίσω από πραγματικές γυναίκες».

Εγώ τις έλεγα τότε: «Μα όποια ηρωίδα και να σκεφτώ, όσο διαφορετική κι αν είναι η μία από την άλλη, εσύ κρύβεσαι πίσω τους. Εσένα έχω στο μυαλό, μωρό μου». Κι εκείνη μου απαντούσε –πάντα με τον ίδιο καγχασμό–: «Ε, όχι δα! Τέτοια ηρωίδα δε θέλω να είμαι. Καταλαβαίνεις, είναι πολύ ροζ για τα γούστα μου και την εικόνα που έχω για τον εαυτό μου». Και μετά κλείναμε την κουβέντα και σιωπή κυριαρχούσε, μέχρι να πέσουμε για ύπνο.

Τέτοια λέγαμε και δεν μπορούσα να κάνω τίποτε διαφορετικό απ' το να τη λατρεύω καθώς την έβλεπα να στρίβει τα τσιγάρα με τα λεπτά της δάχτυλα και τα άβαφα νύχια της και να κοιτάζει πέρα και κάτω στον ακάλυπτο χώρο που άφηναν οι πολυκατοικίες μεταξύ τους.

«Δεν μπορώ να καταλάβω γιατί τον ονόμασαν ακάλυπτο αυτό τον χώρο», μου είχε πει έπειτα από χρόνια που μέναμε εκεί, καθώς περνούσε με προσεκτικές κινήσεις κοκαλάκια διαφόρων χρωμάτων στα ατίθασα μαλλιά της, φτιάχνοντας μια κοτσίδα πιασμένη ψηλά στο κεφάλι.

«Γιατί δεν είναι στεγασμένος, μικρή μου», της είχα απαντήσει.

«Και τι σημαίνει αυτό; Και οι δρόμοι, οι πλατείες και τα γήπεδα ποδοσφαίρου δεν είναι στεγασμένα αλλά δεν τα λένε ακάλυπτους», ανταπάντησε με ορμή.

Είχε ένα δίκιο, εδώ που τα λέμε.

«Κανονικά θα έπρεπε να το λένε κήπο. Εκεί κάτω που έχει

μπετόν με πεσμένα χαλάκια και βρακιά και μηχανισμούς κλιματιστικών και σκουπίδια και δεν ξέρω κι εγώ τι άλλο, θα έπρεπε να είναι κήπος κανονικά. Να κατεβαίνουμε όλοι εκεί και να καθόμαστε κάτω από τα δέντρα ή να φυτεύουμε λουλούδια», αποτελείωσε τη σκέψη της ταυτόχρονα με την κοτσίδα, η οποία έστεκε περήφανη, σαν στέμμα στο κεφάλι της.

«Μάλλον έχεις δίκιο, μωρό μου», είπα.

«Να σου πω εγώ λοιπόν γιατί το λένε ακάλυπτο», συνέχισε «γιατί είναι το πίσω μέρος κάθε σπιτιού. Εκεί που όλοι στοιβάζουν όσα δε χρειάζονται. Η κωλοτροπίδα κάθε διαμερίσματος κοιτάζει ακριβώς σε αυτόν τον ακάλυπτο. Και τα πισινά κάθε σπιτιού αφοδεύουν καθημερινά όλο και περισσότερα πράγματα που το κάθε σπίτι κατανάλωσε με χαρά. Ένα τραπεζάκι, μια σκάλα, μια τηλεόραση, ένα σπιτάκι για γάτες, ένα αναδιπλωμένο τραπέζι του πινγκ πονγκ... Όλα τα προϊόντα της σύγχρονης καταναλωτικής κοινωνίας μας, ειςχωρούν από τις κύριες εισόδους των σπιτιών, χρησιμοποιούνται για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η πέψη τους και μετά εκτοξεύονται στον ακάλυπτο χώρο».

«Ό,τι πεις μωρό μου», της είπα καθώς προσπαθούσα να δακτυλογραφήσω το πόσο μαλάκας ήταν ο τύπος του νέου μου διηγήματος, μέσα από τα λόγια της ηρωίδας μου. Την είχε στήσει στο ραντεβού αφού πρώτα είχε μεριμνήσει να της πάρει την παρθενιά την προηγούμενη νύχτα, σκηνή που είχα χαρεί να περιγράψω με διάφορες μεταφορικές έννοιες και σε μεγάλη έκταση, ώστε να μπορώ στο τέλος να κατακτήσω σαφές πως για εκείνον δεν ήταν τίποτε περισσότερο από μιας νύχτας το στασίδι.

«Απροκάλυπτο θα έπρεπε να τον λένε», μου φώναξε γιατί είχε καταλάβει πως χανόμουν ανάμεσα από τα λόγια της, προσπαθώντας έτσι να μου αποσπάσει την προσοχή. «Το ακάλυπτος δεν φτάνει» πρόσθεσε και μετά έμεινε για αρκετή ώρα σιωπηλή. Έστρεφα πού και πού το βλέμμα μου και έβλεπα το

δικό της να έχει μείνει μετέωρο εκεί κάτω, στον ακάλυπτο χώρο. Δεν είχα πολλές επιλογές όμως. Ο μήνας πλησίαζε στο τέλος και έπρεπε να γράψω αυτή την ιστορία για να πληρώσουμε το ενοίκιο, γιατί φοβόμουν μήπως η μνήμη του ιδιοκτήτη φούντωνε ξαφνικά σαν λουλούδι μέσα στα λιβάδια των μπερδεμένων εγκεφαλικών του λειτουργιών. Έτσι δεν έδωσα πολύ σημασία παρά μόνο έκανα χρήση αυτής της παύσης για να μπορέσω να γράψω τα τελευταία λόγια της ηρωίδας μου.

«...ο πόθος της προηγούμενης νύχτας εξατμίστηκε σαν ανθρακικό από ένα ανοικτό μπουκάλι κόκα κόλα. Και αυτό που απέμεινε από τη νύχτα ήμουν εγώ, ένα μπουκάλι ανοικτό και άδειο πλέον. Μου τα είχε πάρει όλα, τα είχε στροβιλίσει στα δυνατά του μπράτσα και τα είχε πετάξει μακριά. Καθώς στεκόμουν εδώ, στη σκοτεινή άκρη του πάρκου που είχαμε δώσει το ραντεβού, κοιτούσα το παγκάκι και το έβλεπα άδειο, δίχως καμιά προοπτική εκείνος να κάτσει στο πλάι μου. Εάν δεν τον είχα αγαπήσει τόσο, θα μπορούσα να τον μισήσω». Το τέλος αυτό θα μου έδινε αρκετούς πόντους και ίσως μετακινούσε τη στήλη που διατηρούσα στην τελευταία σελίδα, λίγο πιο μπροστά. Αν όλα πήγαιναν καλά, ίσως μπορούσα κι εγώ να κάνω τη ζωή μας έτσι ώστε το σπίτι μας να μπορεί να αφοδεύει διάφορες συσκευές στον ακάλυπτο χώρο. Έως τότε όμως, μου αρκούσε να μπορούμε να πληρώνουμε το ενοίκιο.

Όταν τέλειωσα την ιστορία, βγήκα στο μπαλκόνι και κάθισα μαζί της. Είχε στυλωμένο το βλέμμα της ακόμα εκεί κάτω. Κοίταξα κι εγώ. Είχα αρχίσει να εκπλήσσομαι παρατηρώντας τις λεπτομέρειες: μια σκουριασμένη σκάλα σε ένα μπαλκόνι διαμερίσματος που έμενε μόνη της μια χήρα, ένα ζευγάρι παπούτσια δίχως κορδόνια, ένα CD που κατά πάσα πιθανότητα είχε πέσει από κάποιο σπίτι που τα είχε κρεμασμένα στο μπαλκόνι για να διώχνει τα περιστέρια, μια χύτρα ταχύτητας που είχε γίνει γλάστρα. Ήταν μεσημέρι, ήλιος δε χωρούσε εκεί. Εκεί κάτω υπήρχε

μόνο υγρασία και χαρακιές στο γκρο μπετόν που ήταν ριγμένο ανάμεσα στο λιγοστό χώμα γύρω από τα δύο δέντρα. Δύο όλα κι όλα. Μια ροδιά και μια μουσμουλιά.

«Όλα κάποτε χάνονται σε κάτι ακάλυπτους σαν κι αυτόν», είπε και δεν έδωσα την πρέπουσα σημασία, παρά κοίταξα κι εγώ ακολουθώντας τον μάλλον πεσιμιστικό τρόπο σκέψης της.

Το δίχως άλλο, το κάθε σπίτι εκεί έξω, στον ακάλυπτο, έδειχνε πως τελικά δεν μπορούσε να χωνέψει καλά ό,τι κατανάλωνε. Όλα τα σπίτια, όσο φτωχικά και να έμοιαζαν, φαίνεται πως δεν μπορούσαν να κάνουν κοπριά όσα μασούσαν. Πάντα κάτι περίσσευε, κάτι μεγάλο, σκουριασμένο, χαλασμένο, μουχλιασμένο, αχρειαστο και καταλάθος αγορασμένο. Κάθε σπίτι έπασχε από δυσπεψία, αφήνοντας τα περιττώματά του σ' εκείνον εκεί τον χώρο που η Λία δεν καταλάβαινε γιατί να τον λένε ακάλυπτο.

«Όλα χάνονται έτσι και αλλιώς, παντού», της απάντησα καθώς εκείνη έμοιαζε χαμένη στις σκέψεις της.

«Φαίνεται πως δεν έχει μόνο ο γάτος των από πάνω πρόβλημα δυσπεψίας...» είπα προσπαθώντας να της τραβήξω την προσοχή.

«Θέλω να φύγω», μου είπε.

«Θεωρώ πως το ενοίκιο εδώ είναι αρκετά καλό για το συγκριμένο σπίτι», της είπα.

«Εννοώ πως θέλω να φύγω μόνη μου. Θέλω να χωρίσουμε», μου είπε αρπάζοντας νευρικά όλα εκείνα τα κοκαλάκια από την κοτσίδα της και αφήνοντας τις τούφες της να πέσουν ξανά πάνω στους ώμους και στον σβέρκο της.

Την κοίταξα χωρίς εκείνη να με κοιτάζει, επιμένοντας να βλέπει αποκλειστικά τον ακάλυπτο χώρο της πολυκατοικίας.

«Μα γιατί; Τι έγινε;» τη ρώτησα και ταυτόχρονα σκεφτόμουν: *Τι έκανα ή τι δεν έκανα; Σταμάτησες να με αγαπάς; Ξεφούσκωσε το ανθρακικό από το δικό σου μπουκάλι;*

«Δεν το βλέπεις; Τόσο καιρό ασχολείσαι με κάτι που δεν σου

αρέσει. Γράφεις διηγήματα για κυρίες, τόσα χρόνια τώρα. Και όλο ελπίζεις. Και μεγαλώνουμε και οι δύο ελπίζοντας, αλλά στην ουσία αυτό που κάνουμε είναι να αναλωνόμαστε σε μια καθημερινότητα δίχως ενδιαφέρον. Εγώ κι εσύ κι αυτό το διαμέρισμα, αυτός ο ακάλυπτος χώρος».

«Και πού είναι το πρόβλημα; Σου κοστίζει που δεν γράφω αυτά που θέλω; Αυτό είναι το πρόβλημα;»

«Απλά δεν είσαι αυτός που γνώρισα κάποτε. Πλέον είσαι ο δημιουργός των ιστοριών που διαβάζουν οι κυρίες στα περιοδικά. Έχεις γίνει ένα με αυτό τον ρόλο. Σε έχει ρουφήξει η καθημερινότητα και μαζί της ρούφηξε κι εκείνον που αγάπησα. Το σκέφτομαι μήνες τώρα».

«Μα πώς στο διάβολο να τα φέρουμε βόλτα; Τα διηγήματα μας πληρώνουν το ενοίκιο, το ρεύμα, τα τηλέφωνα και το σούπερ μάρκετ;» φώναξα.

«Ακριβώς αυτό εννοώ. Δεν έχουμε ανάγκη ούτε το διαμέρισμα, ούτε το ρεύμα, ούτε τους λογαριασμούς των κινητών. Έχουμε ανάγκη να κάνουμε αυτό που γουστάρουμε και ν' αγαπιόμαστε τρελά. Όσο μένω μαζί σου, το μόνο που κάνω είναι να χάνω κάθε μέρα ένα κομμάτι του εαυτού μου. Κάποτε γυρνούσα στις πορείες και κοιμόμουν στα παγκάκια. Όταν σε γνώρισα αυτό ήμουν, μια χίπισσα κομμουνίστρια. Μετά έγινα άεργη».

Είχα μείνει άφωνος αλλά κατάφερα να τη ρωτήσω:

«Δε με αγαπάς δηλαδή;»

«Αγαπώ αυτό που ήσουν».

«Και τι στο διάολο ήμουν το οποίο δεν είμαι τώρα;»

«Ονειρευόσουν, έκανες πλάνα, φανταζόσουν το μέλλον. Τώρα δεν το κάνεις. Το μόνο που σε νοιάζει είναι να γράφεις τις ιστορίες για τα περιοδικά. Άσε που όλες τους είναι σχεδόν ίδιες...»

«Μωρό μου, το τελευταίο πόνεσε».

«Μη με λες μωρό σου».